

[Marianne Jelved]

Vi er også så småt ved at erkende, at den enkeltes valgmuligheder, handlemuligheder og medvirken er en væsentlig del af løsningsmulighederne for et bedre miljø og et bedre samfund, også når vi taler kvalitet.

Det Radikale Venstre ser i det lange perspektiv en udvikling mod det, vi kalder den folkelige selvstændiggørelse, hvor vægten i behandling, beslutning og dermed kompetence og ansvar flyttes fra det centrale niveau til det decentrale på alle hverdagens områder. Det betyder store omstillinger i samfundet, og det sker selvfølgelig ikke fra den ene dag til den anden, men processen er i gang og har været i gang, og den vil muligvis også blive accelereret.

Vor opgave i Folketinget er at udforme og tilrettelægge nogle politikker, der kan føre os frem mod det, vi gerne vil kalde en bæredygtig udvikling. Til det behøver vi ikke kun os selv herinde og det, vi står for her. Vi behøver også at lokalisere og bygge på de kræfter og de ressourcer – og dér tænker jeg også på menneskelige ressourcer – som vi har ude i vores samfund. Og vi skal også vurdere og bruge de incitamenter, der bærer den udvikling, som vi gerne vil have, i den rigtige retning. Udviklingen skal bæres fra rødderne, altså fra befolkningen, fra hverdagslivet. Vi kan ikke kun klare problemerne ved at træffe beslutninger i Folketinget.

Folketingets opgave er at give befolkningen mulighederne og sørge for, bestræbe sig på, at viden, indsigt og handlemuligheder og de rammer, der skal til, bliver ført ud i livet, således at de mål, som det er Folketingets pligt at fastsætte, kan opfyldes.

Vi er nået til, at miljøpolitikens målsætning er bredt accepteret i befolkningen. Alle er klar over, at miljøet spiller en afgørende rolle for vores fremtid – mest for vores børns og børnebørns fremtid. Miljøpolitikken bliver et grundvilkår for alle beslutninger i samfundet, og det er det, vi så småt er ved at vænne os til.

Brundtland-rapporten dokumenterer det. Jeg har ikke set en sammenhængende argumenterende kritik af denne rapport, og derfor vil jeg tage det som udtryk for, at den er politisk bredt accepteret. Og dermed er også miljøaspektet, tværgående i alle sektorer, bredt accepteret.

Vores problemer som beslutningstagere er, at vi ikke altid får sat enkeltsager ind i større sammenhænge, og at den nødvendige viden heller

ikke altid er formidlet i sammenhænge. Nogle gange synes jeg, at vi mangler at tænke i helheder og i strategier. Det er ikke møntet på forespørgslen i dag, for den forespørgsel forsøger at sætte tingene i nogle bredere sammenhænge.

Der er ikke nødvendigvis modsætning mellem vækst og miljøpolitik, hvis vi vel at mærke ved tilstrækkeligt, og hvis vi tænker os om. Det er også Brundtland-rapportens budskab.

Modsætningsforholdene, som vi ser dem i dag, er knyttet til vores, eller i hvert fald min generations, produktions- og livsformer, som ikke i det lange løb er acceptable for naturgrundlaget; det er faktisk min aldersgruppe, der udgør de største problemer. Konflikten i dagens samfund består i, at netop vores livsformer og de behov, som vi oplever, ikke er forenelige med de krav, vi er nødt til at stille. Der er stort behov for omstillinger, og der er i høj grad begrænsede muligheder for et privatforbrug på en mængde områder. Der er også begrænsede muligheder for, at vi kan gøre, som vi gerne vil, sådan som vi erfarede os til i 1960'erne og 1970'erne.

Efter Det Radikale Venstres opfattelse er et væsentligt element i miljøpolitikken at tilrettelægge politikken, så lokalområderne tager fat på løsning af de nødvendige opgaver – det gælder også på miljøområdet, trafikområdet og byudviklingsområdet – og at man i lokalområderne tager hensyn til helhed og sammenhænge. Derfor ser jeg frem til, at der sker en fornyelse af planlægningslovene, og at der kommer nye vejledninger til kommuneplan- og lokalplanarbejdet. Der er en sammenhæng mellem byernes liv, miljø, erhvervsliv og trafik. Problemerne og forholdene er forskellige fra by til by, og derfor skal der også forskellige løsninger til, men de overordnede mål er de samme, uanset hvor vi taler om byer. Og de overordnede mål har ministeren jo udmærket gjort rede for.

Jeg mener, at der er løsningsmuligheder for de problemstillinger, vi behandler i dag, ved at lokal- og kommuneplanarbejdet skal tage fat i en mere nuanceret planlægning for erhvervslivet og erhvervsudviklingen, sådan at forskellige typer af erhverv og industri placeres under hensyn til miljø og trafik og dermed også de trafikproblemer, som vi kender i dag.

For det andet bør der udformes retningslinjer for en trafikplanlægning, så byerne skal udarbejde detaljeret trafikplanlægning under